

Za Hladovou zdí a pohanskými rituály na Petřín

GPS souřadnice: 50.0788739, 14.4041003

Praktické informace

Délka trasy: 3 km

Obtížnost: Lehká cesta vedoucí zpočátku do kopce. Doporučujeme ji jít spíše ve všední dny, o víkendech bývá na Petříně hodně lidí. Pejsky můžete vzít s sebou. Trasu lze procházet celoročně, jen v zimě si obujte pevné neklouzavé boty. (V závěru to z kopce i do kopce může podkluzovat.) Trasa končí na Petřínské rozhledně. Kočárky i kola projedou. Podle nálady můžete poté buď sejít pěšky, nebo se svézt lanovkou. (Bude-li samozřejmě v provozu.) Vypjatě leniví mohou v časech, kdy lanovka „nepremáva“, vyhledat nějakou z vrcholu Petřína dosažitelnou MHD.

Možnost občerstvení: V letohrádku Kinských, u Petřínské rozhledny.

Turistická mapa: [Odkaz na mapy.cz](#)

Parkování: Před Justičním palácem je placené parkoviště. Nebo můžete zaparkovat v OC Anděl a dojet tři stanice tramvají.

Jak dojedete: Přímo na náměstí Kinských jedou tramvaje č. 1, 9, 12, 15, 20 a 25 – zastávka Švandovo divadlo. Z metra Malostranská nebo Anděl je to cca 1 km. Bus 176 – stanice Kobrova.

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Nový Svět, Stínadla, Kunratický les, Vyšehrad, Nový Svět, Malostranská znamení, Královská cesta, Troja.

Otvírací doba Kinského zahrady - 24 hodin

Musaion (www.nm.cz)

Úterý-neděle: 10.00–18.00

Vstupné: Základní - 100 Kč, snížené - 80 Kč (pro seniory nad 60 let, držitele průkazů ZTP, ISIC, ITIC, děti 6–15 let, studenty)

Petřínská rozhledna:

leden–březen	po, út, st, čt, pá, so, ne 10.00–18.00
duben–květen	po, út, st, čt, pá, so, ne 10.00–19.00
červen–srpen	po, út, st, čt, pá, so, ne 10.00–20.00
září–prosinec	po, út, st, čt, pá, so, ne 10.00–18.00

Vstupné:

Dospělí: 220 Kč

Děti od 6 do 15 let, studenti od 15 do 26 let (doklad o studiu), důchodci od 65 let: 150 Kč

Rodinné vstupné (2 dospělí + až 4 děti): 440 Kč

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

dnešní výlet vás zavede na asi nejznámější kopec v Praze - na Petřín. Ale nepovedeme vás klasickou cestou přes Újezd, nýbrž tajně zadem. Cestami, které zná jen málo Pražáků.

Provedeme vás krásnou zahradou kolem úchvatného paláce až k vyhořelému kostelíku svatého Michala a nahoru kolem Herkula a Lachtana k Růžovému sadu. A odtud až ke známé rozhledně. Povíme si něco o pohanských rituálech a ukážeme místo, kde stálo středověké popraviště. Petřínský výlet není kromě jednoho stoupání nijak náročný, většina cesty vede po asfaltkách. Ať se vám tedy výlet líbí!

Tento výlet vznikl z dotací OZP a je proto pro všechny výletníky ZDARMA!, za což děkujeme.

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci,

cesta za hádankou vás tentokrát povede kolem Hladové zdi. Proč se tak jmenuje a kdo tady hladověl? Dozvíte se!

Málokdo ví, že oblíbené výletní místo Petřín má svou tajemnou historii. V dávných dobách se tu pod posvátným dubem nacházelo pohanské obětiště slovansko-keltských slunečních božstev, kde hořel věčný oheň. Až kníže Boleslav nechal strom porazit a na jeho místě postavit kapli svatého Vavřince. Říká se ale, že se pohanští bohové a jejich ohně na Petříně zjevují dodnes. Třeba tu nějaký takový uvidíte...

Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Když nám pošlete dopisem, e-mailem nebo prostřednictvím FB její správné znění, zařadíme vás do slosování o Lumpardíky. Je důležité, abyste k tajence vždy uvedli (pozor, slovíčka psát bez diakritiky) i kód výletu, který najdete na každé stránce.

Doplňovačka

Jdeme na to:

V dobách dávno minulých, kdy po zemi ještě žádní lidé nechodili, pamatuje vrch Petřín (nebo spíše místo, kde se dnes nachází) sopečnou činnost, subtropický les i křídové moře. A právě na mořském dně se tu usazovaly pískovec a opuka. Druhá jmenovaná hornina se později na Petříně těžila a je z ní postavená řada významných staveb, včetně Hladové zdi. Tak se na ni dnes podíváme.

Vaše cesta začíná u nádherné kované brány Kinského zahrady na stejnojmenném náměstí.

Když se podíváte na pažit vedle sebe, uvidíte něco zvláštního růžového. Poznáte, co to je? Je to kus tanku!

Umístil ho zde výtvarník David Černý v srpnu 2018 u příležitosti 50. výročí srpnové okupace roku 1968. Ale příběh tohoto monstra je ještě trošku delší.

Tank stál dlouhá léta na Smíchově jako připomínka osvobození hlavního města Rudou armádou. Normální, zelenkavý, s číslem 23. V roce 1991 se tehdejší student pražské Vysoké školy uměleckoprůmyslové David Černý rozhodl, že ho natře narůžovo. (Nejspíš v něm stroj na zabíjení v dětství vyvolával neblahé pocity, tak jej chtěl poněkud zmírumilovnět, zbarbínkovat.) Čin vyvolal pozdvižení. Černý čelil obvinění z výtržnictví, kauza skončila přestupkovým řízením.

Tank byl odsunut do lešanského vojenského muzea. Černý na svou růžovou obludku vzpomněl o deset let později. Chtěl na náměstí umístit alespoň torzo obrněnce. Radnice ale souhlas po negativních reakcích ruského velvyslanectví zrušila. Výtvarník se však myšlenky nevzdal a růžový tank na Smíchov opět přivezl. Tedy jen jeho zadní část. Celé dílo tak vypadá, jako by se tank zahrabával do země. Jako krteček!

Krásnou branou vstupujeme do ještě krásnějšího parku.

Hned za veřejemi na vás čeká první slovo, které si můžete doplnit do tajenky.

Než se k němu dostaneme, zkuste si vzpomenout, jak se jmenuje popínavá rostlina, která bránu obrůstá. Víte? Ano, je to břechťan. Z jeho šťávy se vyrábí třeba léčivé kapky na kašel. Dokáže však být i jedovatý. Snad proto je jím porostlá většina hřbitovů...

Kinského zahrada, Kinského sady či Zahrada Kinských je park v Praze na Smíchově. Takže dnes už skoro v centru. Spojuje oblast Holečkovy ulice s Petřínským vrchem, na jehož jižním a jihozápadním úbočí se nachází. Od malostranské části kopečku je oddělen Hladovou zdí. Takže jestli bude zídka zrovna postrádat něco na některý ze svých mnoha zubů, dá si vás ke svačině! (Tak nás napadá: Jak často si asi zdi čistí zuby? Jak to máte vy?)

Zahrada se rozkládá v nadmořské výšce 200 až 315 metrů nad mořem a její rozloha činí 17 hektarů.

Ve středověku se zde nacházely zahrady a vinice, později tu vznikaly i dvory a usedlosti. Roku 1798 Růžena Kinská všechny tyto pozemky vykoupila s úmyslem založit tady ovocný sad. Což se také stalo. V letech 1827 až 1831 kníže Rudolf Kinský pozemek ještě rozšířil a nechal vybudovat anglický park a empírový Letohrádek Kinských.

Nyní tedy vstupujeme do parku. Hned napravo uvidíme krásný strom. Poznáte, kterýpak to je? Pokud ne, nic se neděje. Před stromem je totiž cedulka, která nám napoví, že jde o platan. A my se ptáme na jeho druhé jméno.

1. **Doplňte do doplňovačky: Platan**

Tipněte si, jak je starý. Odhadnete, kolik členů vaší rodiny by se muselo spojit, abyste kmen obejmuli? (Pro počtáře: obvod kmene činí 5,46 m.) Velikán dosahuje výšky 28 m a jeho stáří se odhaduje na 180 let.

Raději však kmen neosahávejte, jen si ho prohlédněte. Nelezte po něm ani ho nijak neolupujte. Od vandalů už dostal dost zabrat a všichni chceme, aby zahradu zdobil ještě nejméně 100 let :) (Až k němu jednou povedete své vnoučky či pravnoučky, jistě s láskou vzpomenete na tento výlet s tajenkou.)

Ťapeme parkem kolem jedovatých tisů, držíme se pěšinky vlevo. Jed tisů – taxin – mimochodem velice často používala

k trávení svých obětí královna detektivních románů Agatha Christie. Rodiče a teenageři, koho máte raději? Poirota, nebo slečnu Marplovou?

Park tvoří dvě části. Spodní část s letohrádkem a Švýcárnou a stromovitá svahová část se dvěma okrasnými jezírky. Vše za chvíli spatříte.

Žlutou Švýcárnu už teď ostatně vidíte na pravé straně.

Kolik oken napočítáte v přízemí? Nám vyšlo, že je jich 16. Jenže matematika nikdy nebyla naší nejsilnější stránkou, tak si to radši přepočítejte. :)

Míjíme kašnu a směřujeme k Musaionu.

Kvůli přívodu vody z horní části Petřína zde bylo kdysi vybudováno několik štol. Nejdelší je *Železitá štola* o délce 100 metrů. *Zámecká štola* přivádí nejlepší vodu pro potřeby letohrádku a voda ze štoly *V kaštánkách* vedla ke koňským stájím. Také zde bylo vybudováno zhruba deset skleníků pro teplomilné rostliny rozličných druhů. Třeba na jejich zbytky oranžeríi narazíte. My je neviděli. (A štoly my radši ty vánoční, s rozinkami a kandovaným ovocem. Na rozdíl od podzemních štol jsou náramně sladké.)

Najděte na zemi kanál. Jaká zbraň na něm je?

Později dodával Karel Kinský přebytečnou vodu klášteru svatého Gabriela, kterému byla odprodána jihozápadní část zahrady. Byl na ní postaven ústav pro hluchoněmé. Nyní byste ho našli až za letohrádkem. Pokud byste ovšem prolezli takzvanou Myší dírou.

Nemusel by to být problém, protože ji najdete hned vedle Musaionu, ke kterému se nyní blížíte. My do ní dnes nestrčíme ani fousek. (Bojíme se, že by v ní mohl číhat Mickey Mouse.) Navíc toužíme chrám múz obejít a pokochat se jím také z druhé strany. I zde na nás totiž čeká další slovo do doplňovačky.

Nejdříve se ale zastavíme u sochy ženy v parku nalevo. Kdopak to byl? Podívejte se plastice do tváře a zkuste hádat. Spisovatelka a vědkyně, jak tipoval náš testovací tým, to fakt nebyla.

2. Napište křestní jméno ženy.

Herečka Kvapilová, která působila i v Národním divadle, žila v letech 1860 až 1907. Zemřela na cukrovku nečekaně brzy, v pouhých čtyřiceti šesti letech. Právě na vrcholu umělecké kariéry. U příležitosti 7. výročí skonu heroiny byla do zahrady Kinských umístěna její socha. Z bílého tyrolského mramoru ji zhotovil sochař Jan Štursa.

Ve které zemi najdete Tyrolsko?

Poznáte, co má herečka na přívěsku na krku?

*Stoupáme kolem Musaionu na nádvoří za něj. **Letohrádek Kinských** (nově též zvaný **Musaion** podle řeckého Museion – chrám múz) je předměstská vila z raného 19. století. Je postavená ve stylu pozdního klasicismu podle projektu vídeňského architekta Heinricha Kocha. Roku 1901 se stala sídlem Národopisného muzea československého. Od roku 1922 až dodnes je v ní umístěna stálá expozice etnografického oddělení Národního muzea. Uchovává jednu z největších muzejních sbírek lidového umění a kultury 17. až 20. století v Evropě. Letohrádek byl v roce 1986 kvůli havarijnímu stavu uzavřen. Po roce 1989 si ho město vyžádalo od státu v restituci. Avšak ouha! Na jeho rekonstrukci nenalezlo peníze. Takže letohrádek dál chátral. Byl napaden dřevomorkou, plísní i spodními vodami. Když už se zdálo, že je jeho osud zpečetěn, byl v roce 1999 převeden do vlastnictví státního Národního muzea, za zhruba 100 milionů Kč zrekonstruován a roku 2005 znovuotevřen. Hezký že?*

Za budovou najdeme malou dřevěnou stavbu – zvoničku. Když zvednete oči, umíte-li číst, přečtete přání i letopočet.

3. Opište třetí číslici z letopočtu.

Nyní nás čeká nepříjemné stoupání. Ale žádné strachy, uvidíme krásné věci.

Mineme stromy, kterým doma říkáme fazolovníky. Ve skutečnosti to jsou katalpy. Jedna velká a jedna malá... A šineme se k jezírku. Než si u něj odpočineme, dopovídáme si ještě pár vět k zahradě.

Kdysi byla zahrada veřejnosti přístupná jen někdy. Když tam zrovna nedlelo panstvo... A i v této době bylo nutné zakoupit si v paláci Kinských na Starém Městě vstupenky. V dobách největší slávy parku zdejší cestičky poctili svými kroky i korunní princ Rudolf či arcivévoda Ferdinand. Časem však rod Kinských o zahrádkaření ztrácel zájem. Proto vážně uvažoval o parcelaci pozemku na výstavbu vil a činžovních domů. (Trávy a křoví, ba ani orchidejí se zkrátka nenajíš...)

Po složitých jednáních koupily roku 1901 zahradu pražská obec spolu se smíchovskou, a to za 919 500 korun. Původní vybavení letohrádku bylo odvezeno do Kinského paláce v Praze a na rodové zámky Heřmanův Městec, Choceň a Česká Kamenice. V roce 1902 byly do vily umístěny sbírky vzniklé u příležitosti Národopisné výstavy roku 1895 a brzy poté se sem přestěhovalo národopisné oddělení Národního muzea.

Zahrada byla hned roku 1901 zpřístupněna veřejnosti, proražením Hladové zdi propojena se zahradou Nebozízek a postupně doplněna několika lidovými artefakty: dřevěnou zvoničkou z Dolních Bojanovic a barokními božími mukami, přenesenými k hornímu jezírku z dolní části Smíchova

Jsme u jezírka. Vidíte sochu? Tipnete si, koho představuje? Je to slavný silák z řeckých bájí a pověstí.

Barokní **Herkules** z konce 17. století sem byl z malostranské Kampy přenesen v roce 1939.

Rek drží v ruce kyj.

4. Jak se jmenuje třetí prst, kterým drží hrdina kyj?

Vodopády a vůbec celý kopec budeme zdolávat stylem CIK CAK. Takže nahoře u pítka se vydáme vzhůru po pěšině, tak abychom pítka měli po levé ruce. Ke školce za kovovým plotem bychom dojít neměli. :)

Za chvíli už vidíme **chrám svatého archanděla Michaela**. Tedy spíše jeho zbytky pod plachtami. Před několika lety totiž vyhořel a probíhá zde rekonstrukce.

Tento karpatský kostelík tzv. bojkovského typu byl původně postavený v 17. století v obci Velké Loučky u Mukačeva na Ukrajině. Dokud neshořel, byl celodřevěný. V roce 1929 byl na Podkarpatské Rusi rozebrán, převezen do Čech a znovu postaven právě zde. Nejvyšší z jeho věží měřila 17 metrů a zakrývala v chrámu prostor určený pro ženy, kterému se lidově říkalo babinec. K výzdobě věží a interiéru byly použity tři pro pravoslavné typické barvy: bílá, zelená a červená. V chápání prostých věřících symbolizují základní křesťanské ctnosti: víru, naději a lásku. Dokážete jednotlivé barvy správně přiřadit k „jejich“ ctnostem?

Zase stoupáme. Tentokrát doleva. A vyhlížíme exotické zvířátko. Najdeme ho ve vodě. Už ho vidíte? Jak ten se sem dostal!?

Stejně jako spodní jezírko se sochou Herkula bylo i tohle vytvořeno v letech 1829 až 1831. Bronzový lachtan je dílem Jana Laudy z roku 1936.

Víte, kde žijí lachtanci? A znáte o nich nějakou písničku. Co třeba...

*Jedna lachtaní rodina
rozhodla se, že si vyjde do kina,
jeli vlakem, metrem, lodí a pak tramvají
a teď u kina Vesmír lachtají.
Lachtaní úspory dali dohromady,
koupili si lístky do první řady,
táta lachtan řekl: „Nebudem třit bídu,“
a pro každého koupil pytlík arašídů.*

Vidíte květiny ve vodě? Jak se jmenují?

Pokocháme se pohledem na Prahu, ztratíme z její krásy dech, ale těsně před omdlením ho raději znovu nabere. Bez něj bychom se nad jezírko nevyhrabali. Teď se po stezičce se vydáme směrem ke skalám, tudíž doleva. Než vystoupáme na vrchol, je potřeba říci si i něco o kopečku, po kterém se plahočíme.

Petřín je 327 m vysoký pahorek v centru Prahy. Na jeho vrcholu stojí Petřínská rozhledna. Ale nejen ona, také řada jiných

objektů. Jen se tolik nevytahují. Třeba skály. Hlavně z pískovce. Ty právě míváte. Vidíte vyryté srdíčko?

Pahorek vystřídal v průběhu staletí několik názvů: Petřín, Hora, Kopec, vrch svatého Vavřince. Kronikář Kosmas jej popisuje jako velmi skalnaté místo. Kvůli velkému množství skal – latinsky *petra* znamená skála – se mu údajně začalo říkat Petřín.

Od nepaměti se zde lámal kámen. Který? Opuka. V Praze je z ní postavena řada budov. Včetně prvních kostelů na Pražském hradě nebo mostu přes Vltavu.

Nedaleko nynější rozhledny stávalo popraviště, které až do 14. století sloužilo k trestání velkých protistátních přečinů.

Do dějin Petřína výrazně zasáhl císař Karel IV. Nechal tu totiž v letech 1360 až 1362 postavit Hladovou zeď. (To je ta, kolem které se stále motáme, a někteří zarputilí jedinci se jí snaží prorazit hlavou.) Někdy se jí říká i Zubatá. Ale nebylo tomu tak vždy. Proč by mělo být normální městské opevnění k lepší ochraně Pražského hradu a Malé Strany nenapápané, že? Hladovou se zeď stala až v časech hladomoru, který vypukl rok po zahájení její stavby. Panovník nechtěl nepracující chudině sypat potravinovou pomoc jen tak, a tak poslal kručící žaludky stavět. Ukázalo se, že hlad je nejen nejlepší kuchař, ale také stavbyvedoucí. Zeď byla hotová za dva roky. A to rozhodně nešlo o nějakou zahradní pidizídku: Hradba byla dlouhá 1 178 metrů, 4 až 4,5 m vysoká a 1,8 m široká. V horní části byla opatřena cimbuřím, ochozem, střílnami a několika (údajně osmi) předsunutými věžemi (bastiony). Táhla se od Újezdu až po Strahov a dál za něj k Hradčanům. To by dnes asi žádná firma nedokázala!

Jenom popraviště se k nelibosti milovníků krvavých podívaných muselo přestěhovat. Přesunulo se na druhý břeh na Šibeniční vrch pod Vítkovem, do oblasti dnes zvané *U Bulhara*.

Dávno předtím, než se zde začala opuka těžit ve velkém, probíhala na Petříně také kovovýroba. Archeologové tady našli pece už z 10. století. A právě přeměna horniny v železo se u tehdejších pohanů rozhodně neobešla bez pořádných rituálů. Podle pověstí víme, že pod korunami zdejších dřevin kněží prováděli kdeco, aby si naklonili bohy slunce a ohně. Existuje teorie, že po Perunovi, pohanském bohu ohně, dostal Petřín i své jméno. Kdo ví...

Máme tady nějakého Péťu nebo Petrušku? My bychom řekli, že se kopec jmenuje po dětech tohoto jména. :)

A copak že to tu pohané vyváděli? Například pálili na oltářích mladé krásné panny. (O staré a ošklivé nikdo nestál.) Kníže Boleslav však jejich barsbarským rejdům zatnul tipec. Obětní hájek přikázal zničit a poblíž postavit kostel zasvěcený svatému Vavřinci.

Předkřesťanské bytosti se však nevzdaly. Jak duchové, tak mnozí bohové se zjevovali – a prý dodnes zjevují – ve zdejších porostu. Nejčastěji v podobě tajemných a nahodilých, avšak kontrolovaných nočních ohňů. Planou prý asi tak dvacet minut. Jak je rozpoznáte od ohýnků městských opékačů špekáčků a lidí bez domova? Údajně se v nich zjevují vystrašené šklebící se tváře Boleslavem zahubených pohanů. Cíleně tyto ohýnky vyhledávají revmatici. Když u nich chvíli vydrží, zklidní jejich bolesti.

Tajemnem a legendami je Petřín prostě prošpikovaný jako vepřová pečeně. Bývalo zde údajně také kultovní místo, kde se přinášely i oběti jiného druhu než jen šťavnaté panny. Také se tady pohledy do plamenů se předpovídala budoucnost. Ve skále prý navíc zeje otvor, ze kterého neustále šlehá oheň. Dokonce je jich víc.

Skutečnost je ovšem prostá, až nudná. Ne, na Petříně nesídlí žádné lité saně dštící plameny na pejskaře, milence i čumily. Prostě tam v určitých dobách prakticky nonstop hořelo, neboť zde byly pece, které tavily zdejší pískovec a získávaly z něj železo, jak už jsme si říkali.

Nebo snad ne? Co je na tom všem pravdy, nevíme. My na Petřín v noci *už* nebo *ještě* nechodíme. Tohle místo je totiž po staletí zasvěceno především milencům a jejich lásce.

Pokud jste u brány, máte vyhráno. Od tohoto okamžiku už to bude hračka. Projdeme otvorem, vydáme se kolem parkoviště doprava a držíme směr k rozhledně. Po několika desítkách metrů vstoupíme do nádherného **Růžového sadu**. Pokud si výlet naplánujete na jaro a léto, všechno krásně pokvete. A ta vůně! Oáááách... Kromě růží nás zde zarazil památníček s nápisem *Všem poškozeným očkováním*. No, do tohoto tématu se raději pouštět nebudeme. :)

Jak se vám líbí růžové keře?

Jak se jmenovala princezna, která se píchla o trn a usnula?

Cesta nás nyní vede ke hvězdárně a zároveň k dalšímu tajkovému slovu. Zjistěte, jak se **hvězdárna** jmenuje. Najděte před ní tabuli s jejím plánem. Ve spodním kolečku vyhledejte název zdejšího muzea.

5. **Doplňte: Muzeum**

Hvězdárna z roku 1928 je otevřena každý den v týdnu kromě pondělí. Od října do března pouze ve večerních hodinách (pozorování planet i objektů hlubokého nebe), od dubna do září i odpoledne (pozorování Slunce aj.). O víkendech a v létě celý den.

Sochu Milana Rastislava Štefánika najdete před slunečními hodinami u vchodu.

Poznáte, kolik je hodin?

Spočítáte všechny přezky na Štefánikově kombinéze? A víte vy vůbec, kdo to byl?

Astronom, voják, diplomat a současně jeden ze tří exilových zakladatelů Československa se narodil v malé slovenské vsi Košariská. Vystudoval v Praze astronomii, poté přesídlil do Paříže. Než dostal možnost věnovat se svému oboru, přivydělával si i jako kouzelník.

Jako průzkumný letec se účastnil bojů 1. světové války a dosáhl hodnosti generál francouzské armády. V květnu 1919 ukončil Štefánik (v té době ministr vojenství Československa) diplomatickou misi v Itálii a vrátil se do vlasti. Odmítl cestovat v pohodlném bezpečí speciálně vypraveného vagonu, chtěl se vrátit hrdě, na křídlech větru. To se mu stalo osudným. Zemřel při leteckém neštěstí ve věku 49 let.

Ťapeme po cestičce kolem Hladové zdi až k rozhledně. Kdo první najde sochu nazvanou Polibek? Poznáte, kdo je muž a kdo žena?

Stydíte se? Tak honem dejte pusinku tomu, koho máte po levé ruce!

Pískovcové sousoší z roku 1921 je dílem sochaře Josefa Mařatky. Na Petřín bylo přemístěno z Letenských sadů. Líbí?

Kousek za hvězdárnou už je nástupní stanice lanovky, kterou se pak můžete případně vrátit pod kopec. Tedy – až bude jezdit. Nyní je v rekonstrukci (listopad 2024).

Náš výlet samozřejmě ani zdaleka nekončí. Stále směřujeme k rozhledně. Vedou nás šipky i očka, protože kovového čahouna lze jen těžko přehlédnout. :)

Podívejte se na hnědé šipky pozorněji. Všechny ukazují jedním směrem. Kromě jediné.

6. **Co se píše na odlišné šipce?**

Procházíme další růžovou zahradou směrem k průchodu v Hladové zdi, kterým také projdeme. A jsme u ní!

V roce 1889 byli členové Klubu českých turistů na světové výstavě v Paříži, kde se tak nadchl pohledem na slavnou Eiffelovu věž, že se rozhodli vytvořit podobnou v Praze. Založili *Družstvo pro výstavbu Petřínské rozhledny*, dali do něj první peníze a od magistrátu získali pozemek. Pro pětkrát menší napodobeninu Eiffelovy věže byl vybrán vrch Petřín.

Spolu s rozhlednou byla dokončena i lanová dráha na vodní pohon. Při návštěvě okupované Prahy vyslovil Adolf Hitler přání rozhlednu zbourat. Údajně mu kazila výhled z Pražského hradu. Jeho přání ale nebylo nikdy vyslyšeno. Naštěstí!

Petřínská rozhledna je s výškou přes 65,5 metrů jednou z nejznámějších dominant Prahy. Kromě rozhledu na pražské panorama (včetně blízkého Pražského hradu) se z její výše za jasného počasí otevírá daleký rozhled po Čechách. Na severu lze spatřit Říp a České středohoří, na severovýchodě masiv Krkonoš. Na jihovýchodě je rozhled poměrně omezený, protože jej uzavírají Brdy.

Kdo na vížku vyleze? A kdo z ní také sleze? My vystoupáme kamkoli, ale jakmile jsou někde dírkaté schody, míváme se sestupem značné problémy. Někdy musíme dokonce sesedat schůdek po schůdku hezky pěkně po „zadelce“. :)

Hned vedle rozhledny stojí **kaple Božího hrobu**. (Možná je tu i pro věžní skokany.) Knězi Norbertu Saazerovi, který ji

v roce 1732 nechal vystavět, byl vzorem jeruzalémský hrob. Zkuste najít na kapli obrázek šelmy. Kterápak to asi je? A co to nese?

Kdo první najde tři hvězdičky?

Kdo najde židovskou hvězdu. To je ta, co má šest cípů...

Boží hrob je součástí křížové cesty, která byla dokončena v roce 1738. Tvoří ji čtrnáct výklenkových kaplí, které stojí podél cesty od Malé Strany až ke kostelu svatého Vavřince. V roce 1836 byly kaple poničené, ale zásluhou hraběte Karla Chotka byly nahrazeny novými s rozestupem 35 metrů. Výchozím bodem této cesty se stal kostel svatého Karla Boromejského pod Petřínem.

Ale vás asi mnohem více zajímá zrcadlové **bludiště**, že? Pojdme do něj!

Budova miniaturního hradu je napodobeninou vstupní brány na Vyšehradě. Uvnitř podízámečku se nachází systém prapodivných zrcadel. Některá z jsou tak rafinovaně zakřivená, že se v nich fakt málem nepoznáte. Zkrátí vám nohy, zmenší hlavu, ztloustnete o desítky kilogramů, ... To by jeden neřekl, jak malé stačí zakřivení, aby zrcadlo lhalo. Macechu Sněhurky sem rozhodně nepouštějte. Nemyslela by si, že je nejkrásnější na světě, už ani vteřinu.

V prostředním sále je umístěné diorama, které znázorňuje boj Pražanů se Švédy na Karlově mostě v roce 1648.

Projít si bludiště je opravdu zábavné. Poznáte svá nová JÁ. Určitě se jim hodně zasmějete.

Nad vstupem do bludiště je několik erbů. Podívejte se na zvíře na nejvýše položeném erbů.

6. Co to je za dravce?

Hned vedle zrcadlového obludária stojí napravo krásná kaple. Na první pohled vás upoutá sgrafity překrásně zdobené průčelí, které vzniklo podle návrhu malíře Mikoláše Alše.

Vidíte kříž? Meč? Kolik mužů je na fresce? Který z nich se bojí?

Vpravo dole objevíte jméno autora a také letopočet. Sečtete poslední dvě číslice letopočtu.

6. Napište výsledek.

Naše poslední zastavení patří nádhernému cihlovému kostelu.

Najděte světce a zkuste přečíst nápis pod ním. Těžké, co?

Víte, po kom je kostel pojmenován? Podívejte se do tajenky a hned vám to sepne. Nebo docvakne?

Je to krásné staročeské jméno. Znáte nějakého muže toho jména? My jen kresleného kocoura...

Původně byl kostel pravděpodobně dřevěný, později byl přestavěn v románském slohu z opukových kvádrů vytěžených přímo na Petříně. V této podobě přečkal více než 500 let. Poté byl podle projektu Kiliána Ignáce Dientzenhofera přestavěn do své dnešní barokní podoby.

Za Františka II. byl kostel zrušen a znovu vysvěcen až roku 1840. Od roku 1994 se stal majetkem Starokatolické církve, která zde pořádá pravidelné bohoslužby. Využívá se také pro koncerty Pražského jara. Koncertní síň má kapacitu asi 100 návštěvníků, což by člověk vůbec neřekl.

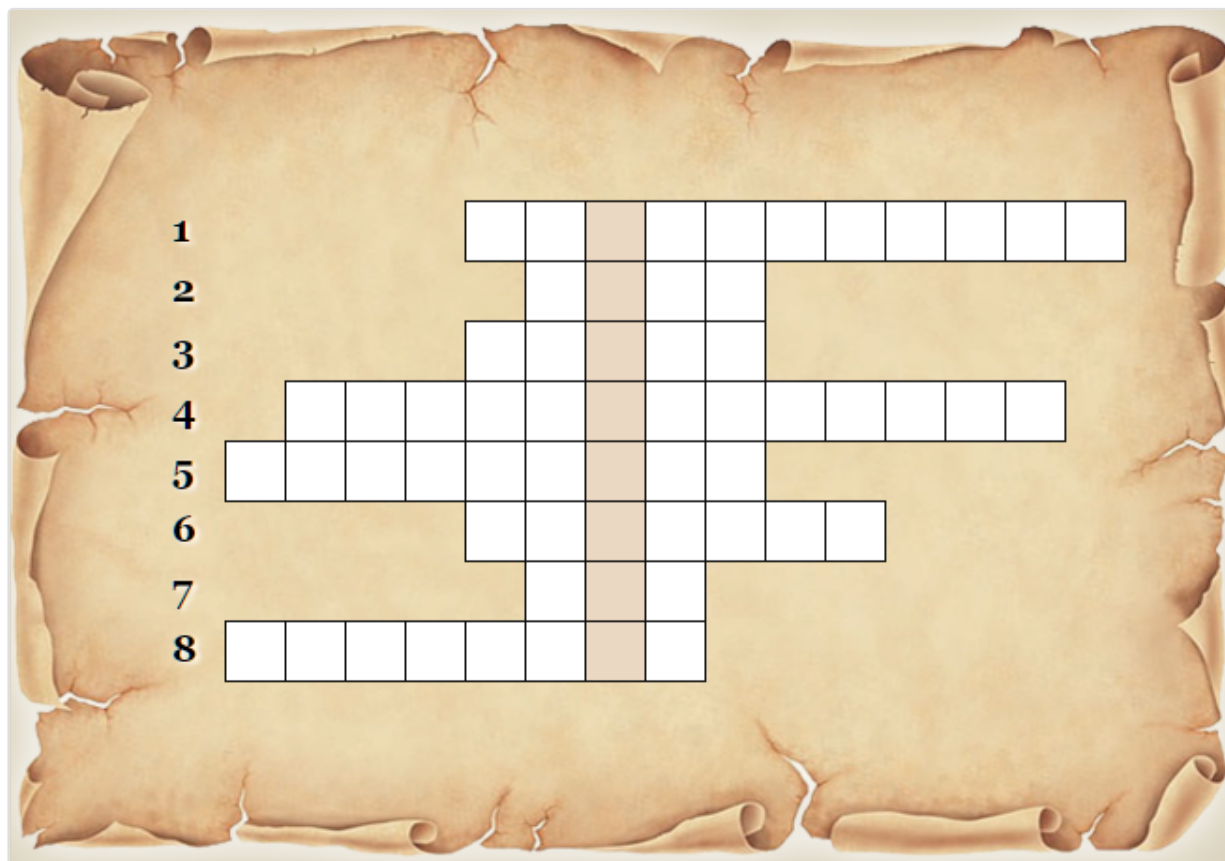
Tajenku máme vyluštenou, ale vyprávět si budeme dál. Vy se můžete vydat dolů z kopce jakoukoli pěšinou, ale pokud budete chtít dojít přesně na začátek našeho výletu, držte se naší mapky.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil. Šťastně dojedte domů. Těšíme se na nějakém dalším putování na shledanou.

Tento výlet vznikl z dotací OZP a je proto pro všechny výletníky ZDARMA!, za což děkujeme.

Otázky k tajence

1. **Doplňte: Platan ...?**
2. **Napište křestní jméno ženy.**
3. **Opište třetí číslici z letopočtu.**
4. **Jak se jmenuje prst?**
5. **Doplňte: Muzeum**
6. **Co se píše na odlišné šipce?**
7. **Co to je za dravec?**
8. **Napište výsledek.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail veldo@veldo.cz. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.